

REGIONAAL TUCHTCOLLEGE VOOR DE GEZONDHEIDSZORG

Beslissing in de zaak onder nummer van: A2022/4084

A2022/4084

REGIONAAL TUCHTCOLLEGE VOOR DE GEZONDHEIDSZORG AMSTERDAM
Beslissing van 24 februari 2023 naar aanleiding van de klacht van:

A,
wonende te B, klagster,
gemachtigde: C, zoon van klagster,
tegen

D,
huisarts, werkzaam te B,
verweerder, hierna ook: de huisarts, gemachtigde: mr. R.J. Peet, werkzaam te
Utrecht.

1. De procedure

Het verloop van de procedure blijkt uit:

- het klaagschrift met de bijlagen, ontvangen op 22 maart 2022;
- het verweerschrift;
- het proces-verbaal van het op 30 september 2022 gehouden mondelinge vooronderzoek;
- aanvullende stukken van klagster, ontvangen op 16 november 2022;
- de brief met bijlage van klagster, ontvangen op 23 december 2022.

De zaak is behandeld op de openbare zitting van 13 januari 2023. De partijen zijn verschenen. Zij

werden bijgestaan door hun gemachtigden. De partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

2. Waar gaat de zaak over en wat is de beslissing?

2.1 Klagster heeft zich op 6 december 2019 gewend tot de huisarts, die op die dag voor de eigen

huisarts van klagster waarnam, met het verzoek een verwijsbrief te schrijven voor haar oogarts in

verband met acute oogklachten die zij sinds enkele dagen had. Dat die verwijsbrief nodig was, had

zij begrepen uit haar contact eerder die week met de oogkliniek waar zij patiënt was. De huisarts

heeft daarop telefonisch contact opgenomen met de oogarts van de oogkliniek met het verzoek 'op

korte termijn' contact op te nemen met klagster. Een verwijsbrief heeft hij niet gestuurd, omdat

dit naar zijn mening niet nodig was. Aan klagster heeft de huisarts (alleen) teruggekoppeld dat de

oogkliniek 'op korte termijn' contact met haar zou opnemen. Dit gebeurde niet, naar klagster later

vernam omdat geen verwijsbrief was ontvangen en evenmin bekend was dat klaagster moest worden gebeld. Pas nadat zij een week later zelf contact had opgenomen met de oogkliniek kon zij daar, met een verwijsbrief die de huisarts toen wel afgaf, terecht voor een (spoed)consult. Vervolgonderzoek in een academisch ziekenhuis wees uit dat klaagster een netvliesloslating en een beschadigde macula had.

2.2 Klaagster is van mening dat de huisarts laks met haar acute oogklachten is omgegaan. Zij neemt het hem kwalijk dat hij geen belang heeft gehecht aan haar verzoek een verwijsbrief te sturen en dat ook niet heeft gedaan, waardoor pas laat serieus naar haar klachten is gekeken.

2.3 Het college komt tot de conclusie dat de klacht gegrond is en legt verweerder een waarschuwing op. Het college licht dat hierna toe.

3. Wat is er precies gebeurd?

3.1 Klaagster, geboren in 1955, is sinds 2017 patiënt bij de oogkliniek. Op 10 december 2018 werd zij in verband met een spasme door de oogkliniek verwezen naar E voor een eenmalige behandeling met botox. Die behandeling heeft nooit plaatsgevonden, maar dit is niet teruggekoppeld aan de oogkliniek. Op 3 september 2019 heeft klaagster op medische gronden een ooglidcorrectie gehad in E.

Op 22 november 2019 vond daar een nacontrole plaats. Klaagster heeft toen aangegeven dat het leek alsof zij minder scherp zag. Zij werd daarvoor terugverwezen naar de oogkliniek.

3.2 Op zondagavond 1 december 2019 zag klaagster met haar linkeroog plotseling vervormde beelden

en kon zij nauwelijks nog lezen. De daaropvolgende dag belde zij daarover met de oogkliniek. Zij

kreeg toen te horen dat zij alleen een afspraak kon maken als er van E een verwijzing was, omdat

zij bij E onder behandeling was.

3.3 Dinsdag 3 december 2019 ging klaagster met haar klachten naar haar opticien en deze

adviseerde haar naar de oogarts te gaan.

3.4 Op donderdag 5 december 2019 heeft klaagster contact opgenomen met de praktijk van haar

huisarts. Zij heeft toen de assistente over haar klachten verteld en gemeld dat zij uit haar

contact met de oogkliniek had begrepen dat een verwijzing nodig was om door haar eigen oogarts te

kunnen worden gezien. Klaagster kon de daaropvolgende dag, op

6 december 2019, terecht voor een consult bij de huisarts, die op die dag als waarnemend huisarts

in de praktijk werkzaam was.

3.5 Klaagster heeft bij het consult de huisarts gevraagd een verwijzing naar de oogkliniek te

sturen zodat zij bij haar oogarts terecht kon. Ook heeft zij hem gevraagd de oogkliniek

te bellen.

De huisarts heeft tijdens het consult geen specifieke vragen gesteld aan klaagster en geen lichamelijk onderzoek gedaan. Wel zegde hij haar toe telefonisch contact op te nemen met de oogkliniek. Dat heeft hij ook gedaan. Diezelfde middag nog heeft hij klaagster erover geïnformeerd dat hij intercollegiaal overleg met de oogarts had gehad en dat zij op korte termijn door de oogkliniek zou worden gebeld.

3.6 Over het intercollegiaal overleg is het volgende in het dossier van de oogkliniek genoteerd:

“Patient heeft eind controle na botox behandeling in E gehad; en wil nu weer een afspraak maar E zegt dat ze naar [de oogkliniek] moet en [de oogkliniek] wil geen afspraak inplannen zonder verwijzing. Huisarts wil geen nieuwe verwijzing maken, brief wordt opgestuurd. Ik heb gebeld met de

SV” (alle citaten voor zover van belang en inclusief eventuele taal- en spelfouten).

3.7 De huisarts heeft niet aan klaagster gecommuniceerd dat hij ook telefonisch contact had opgenomen met E en dat toen besloten is dat de verwijzing van E moest komen, noch dat hij zelf geen verwijzing naar de oogkliniek had gezonden.

3.8 Omdat klaagster vervolgens maar niets hoorde van de oogkliniek heeft zij op vrijdag 13 december 2019 zelf met de oogkliniek gebeld. Dit resulteerde er uiteindelijk in dat zij die middag met een alsnog door de huisarts afgegeven verwijsbrief op het spoedspreekuur van de oogkliniek terecht kon.

3.9 In een vervolgonderzoek in E is bij klaagster een netvliesloslating en een beschadigde macula vastgesteld.

3.10 Op een later moment heeft klaagster met de huisarts een gesprek gehad over zijn weigering op 6 december 2019 om de verwijzing voor de oogkliniek af te geven. De huisarts voerde aan dat daar een ‘technische reden’ voor was.

4. Wat houdt de klacht in?

Klaagster verwijt de huisarts dat hij op 6 december 2019:

a) de visusklachten niet voldoende heeft uitgevraagd en/of onderzocht waardoor het acute karakter

van de netvliesloslating onopgemerkt is gebleven;

b) om technische redenen geen verwijzing heeft ge-e-mailed naar de oogkliniek en voorbij is gegaan

aan de acute oogklachten en hulpvraag daaromtrent;

c) in het telefoongesprek met klaagster niet heeft gemeld dat hij geen verwijzing had verstrekt en

niet heeft vermeld dat hij contact had opgenomen met E, waardoor klaagster niet de

kans heeft

gekregen om eventuele onjuistheden in de informatie waar de huisarts vanuit ging alsnog op te

helderen;

d) in het intercollegiaal overleg met de oogarts van de oogklinik niet de acute visusklachten

heeft genoemd als reden voor verwijzing.

5. Wat is het verweer?

De huisarts heeft de klacht bestreden. Het verweer wordt voor zover nodig hierna verder besproken.

6. Wat zijn de overwegingen van het college?

6.1 De vraag is of de huisarts de zorg heeft verleend die van hem verwacht mocht worden. Dat is

een zakelijke beoordeling. De norm daarvoor is een redelijk bekwame en redelijk handelende

huisarts. Bij de beoordeling wordt rekening gehouden met de voor de zorgverlener geldende

beroepsnormen en de stand van de wetenschap ten tijde van het handelen. Dat een zorgverlener beter

anders had kunnen handelen is niet altijd genoeg voor een tuchtrechtelijk verwijt.

Verder geldt het

uitgangspunt dat zorgverleners alleen tuchtrechtelijk verantwoordelijk zijn voor hun eigen

handelen.

6.2 Omdat de klachtonderdelen nauw met elkaar samenhangen, zal het college deze gezamenlijk

bespreken en beoordelen.

6.3 De huisarts heeft aangevoerd dat hij bij het consult niet aan een netvliesloslating had

gedacht, maar dat het hem vanwege de aard van de klachten (vervormde beelden) duidelijk was dat

klaagster op korte termijn door een oogarts moest worden gezien. Onderzoek aan het oog heeft hij

niet verricht, omdat dit naar zijn verwachting geen nieuwe inzichten zou geven. Wel heeft hij

visueel waargenomen dat er geen roodheid was en dat klaagster het oog gewoon open kon houden en er

dus geen lichtschuwheid was. Omdat de klachten vijf dagen eerder al waren ontstaan en klaagster al

contact had gehad met de oogkliniek en haar opticiën, schatte hij de situatie in als 'subacuut'.

6.4 Het college acht de conclusie van de huisarts dat klaagster door een oogarts moest worden

gezien juist. Geheel terecht heeft hij daarop ook onmiddellijk contact opgenomen met E, en

aansluitend de oogkliniek. Daarmee hield de verantwoordelijkheid van de huisarts evenwel niet op.

Het enkel neerleggen van de casus bij de specialist, zoals de huisarts naar is gebleken heeft

gedaan, volstaat in dit geval niet. Juist in een situatie als deze, waarin niet duidelijk is

wat er aan de hand is, is het de verantwoordelijkheid van de huisarts zich er in samenspraak met de specialist van te verzekeren dat zijn (voorlopige) inschatting van de situatie en daarmee de verwijzing, juist is, alsook dat daaraan een goed gevolg wordt gegeven. Gebleken is dat de huisarts zich daarvan niet bewust is (geweest) en op dat punt ook tekort is geschoten. Over een diagnose is volgens de huisarts niet gesproken, hetgeen het college bevestigd ziet in het medisch dossier van de oogkliniek, dat over de klachten van klaagster inhoudelijk niets vermeld. Wel is volgens de huisarts afgesproken dat klaagster 'op korte termijn' zou worden gebeld (de oogkliniek heeft aangegeven hiervan niet te weten), maar die tijdsaanduiding is weinig concreet. Daarbij heeft de huisarts de urgentie van de situatie miskend, door, ten onrechte, doorslaggevende betekenis toe te kennen aan het feit dat de klachten enkele dagen eerder al waren ontstaan en klaagster daarover reeds contact had gehad met de oogkliniek en de opticiën.

6.5 Daar waar de huisarts inhoudelijk aldus het nodige heeft laten liggen, heeft hij zich wel druk gemaakt over de administratief-technische redenen voor het wel of niet afgeven van een verwijsbrief. In feite is dit ook de kern van de aantekening in het medisch dossier van de oogkliniek. Het standpunt van de huisarts dat een verwijsbrief niet nodig was is overigens onjuist, aangezien klaagster zich met nieuwe klachten had gemeld. Wat daarvan ook zij, door het afgeven van een verwijsbrief had de huisarts de urgentie en inhoud van de klachten van klaagster naar voren kunnen brengen, maar dit heeft hij ook langs deze weg niet gedaan.

6.6 Al met al is de conclusie van het college dat de huisarts bij de doorverwijzing van klaagster naar de oogarts tekort is geschoten in de zorg die hij jegens haar in acht had moeten nemen. Ook in de terugkoppeling van één en ander aan klaagster is hij tekortgeschoten. Waar haar uitdrukkelijke verzoek was een verwijsbrief af te geven, had het op de weg van de huisarts gelegen aan klaagster duidelijk te maken dat en waarom hij daaraan geen gevolg had gegeven, opdat klaagster daarop de haar passende maatregelen zou kunnen nemen.

Conclusie

6.7 De conclusie is dat de klacht gegrond is.

Maatregel

6.8 De huisarts heeft de urgentie van de klachten van klaagster miskend en is bij de doorverwijzing van klaagster naar de oogarts tekortgeschoten in de zorg die hij jegens haar in acht

had moeten nemen. De huisarts heeft in het verweerschrift en tijdens de mondelinge behandeling klaagster zijn spijt betuigd over 'dat het gelopen is zoals het gelopen is', omdat dit nooit zijn bedoeling is geweest. Volgens hem heeft deze casus er wel in geresulteerd dat hij in voorkomende gevallen laagdrempeliger alsnog een verwijzing afgeeft. Het college is desalniettemin van oordeel dat de huisarts er, ook nog ter zitting, onvoldoende blijk van heeft gegeven dat hij inzicht heeft in de rol die hij bij de verwijzing heeft gespeeld en dat en waar hij daarin is tekortgeschoten.

Het college acht een waarschuwing daarom passend.

Publicatie

6.9 Om redenen, aan het algemeen belang ontleend, zal deze beslissing zonder vermelding van namen of andere herleidbare gegevens worden gepubliceerd. Dit algemeen belang is erin gelegen dat andere huisartsen mogelijk lering kunnen trekken uit wat hiervoor onder 6.4 en 6.5 is overwogen.

7. De beslissing

Het college:

- verklaart de klacht gegrond;
 - legt de huisarts de maatregel op van een waarschuwing;
 - bepaalt dat deze beslissing, nadat die onherroepelijk is geworden, zonder vermelding van namen of andere herleidbare gegevens in de Nederlandse Staatscourant zal worden bekendgemaakt en ter publicatie zal worden aangeboden aan het tijdschrift Medisch Contact.
- Deze beslissing is gegeven door J.T.W. van Ravenstein, voorzitter, C.M.H.M. van Lent, lid- jurist, H.C. Baak, G.J. Dogterom en B.C.A.M. van Casteren-van Gils, leden-beroepsgenoten, bijgestaan door S. Verdaasdonk, secretaris, en in het openbaar uitgesproken op 24 februari 2023.